

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами соціологічного дослідження
**«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ ЗА
ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ
(«ПЕДІАТРІЯ»))»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою («Педіатрія»))» було проведено у січні-лютому 2026-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень-лютий 2026),
- аналіз даних (березень 2026),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (квітень 2026).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Педіатрія» (II (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяло участь 43 респондента/-ок, що є аналітично достатньою кількістю, згідно загальної кількості здобувачів/-ок ОП «Педіатрія».

Розподіл за роками навчання: 1-й курс – опитані 10 осіб (що склало 23,3 % від загальної кількості опитаних), 2-й курс – 11 осіб (25,6 %), 3-й курс — 9 осіб (20,9 %), 4-й курс — 8 осіб (18,6 %), 5-й курс — 3 особи (7 %), 6-й курс — 2 особи (4,7 %).

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ),

певної освітньої програми («Педіатрія») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Більшість здобувачів/-ок задоволені вибором університету (83,7 % повністю або радше задоволені), навчанням за освітньою програмою (95,4 %) та роботою кафедр (65,2 %).

Незадоволених вибором університету, навчанням на освітній програмі та роботою, було тільки 2,3 %.

Варіант «У чомусь так, у чомусь - ні» обрали 14 % здобувачів/-ок стосовно вибору ХНМУ, 2,3 % — стосовно вибору освітньої програми, а стосовно роботи кафедр таких відповідей було 30,2 %.

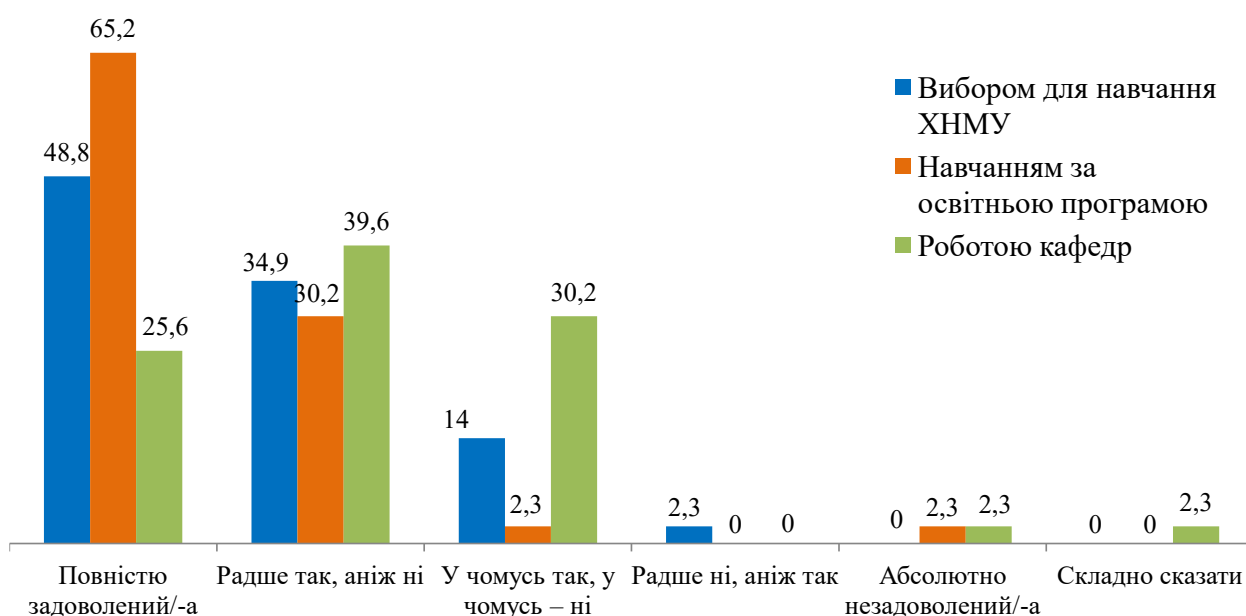

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю або радше співпали для більшості респондентів/-ок, а саме, для 69,8 %. Здобувачів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, було 7 %. Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 20,9 %. Утруднились із відповіддю 2,3 %.

Більшість здобувачів/-ок (60,5 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Серединну позицію займає третина, 37,2 % респондентів/-ок. Таких, які радше погано ставляться до якості освіти в університеті виявлено мало, 2,3 %. Таких, що ставились би дуже погано, виявлено не було.

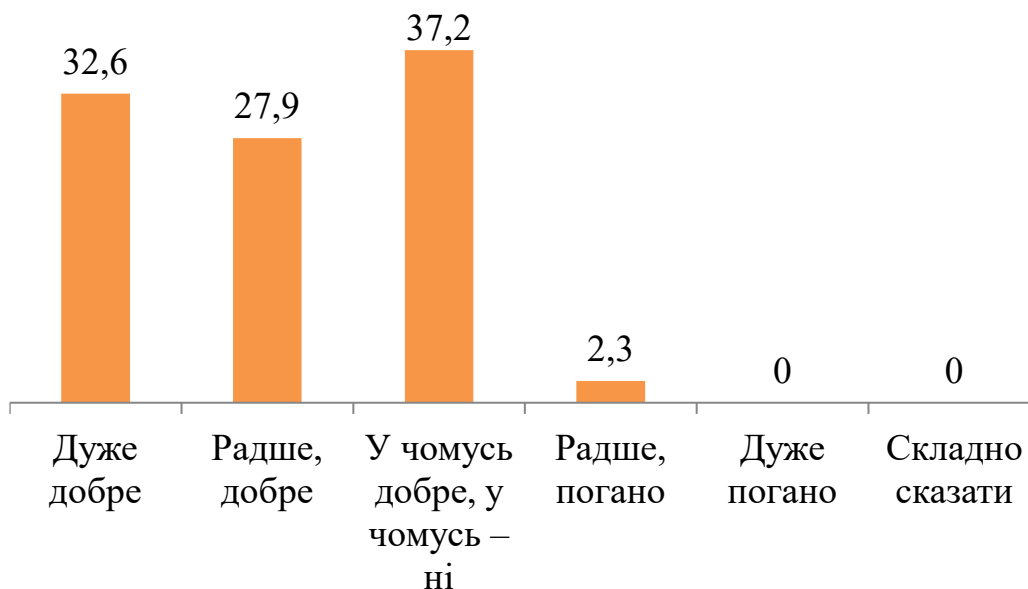

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що більшість опитаних (90,7 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а також 79 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що, на думку студентства, найбільший вплив на забезпечення якості освіти здійснюють викладачі (83,7 %).

Друге місце посідає Міністерство освіти і науки України (53,5 %), а третє — самі здобувачі освіти (48,8 %). Дещо менше респондентів вважають впливовими завідувачів кафедр (44,2 %) та Навчально-науковий інститут якості освіти (39,5 %).

Останнє місце в цьому «рейтингу» займає адміністрація університету (34,9 %), що свідчить про найнижчий рівень сприйняття її впливу на забезпечення якості освіти серед запропонованих категорій.

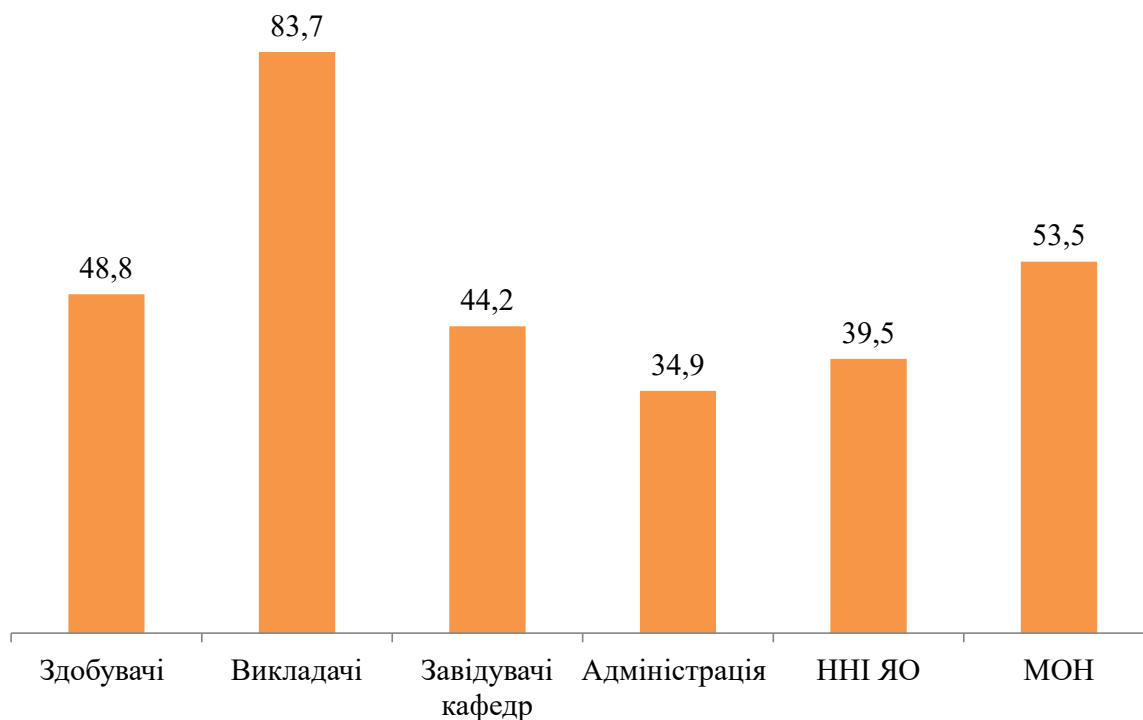

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість за всіма аспектами (див. рис. 4). Найвищий рівень поінформованості зафіксовано щодо методів та форм навчання (81,4 %).

Високими є також показники поінформованості про цілі та завдання навчання (79,1 %), зміст навчання (74,4 %) та критерії оцінювання, заплановані контрольні заходи (72,1 %).

Найменший показник поінформованості, хоча й на достатньо високому рівні, стосується очікуваних результатів навчання (62,8 %).

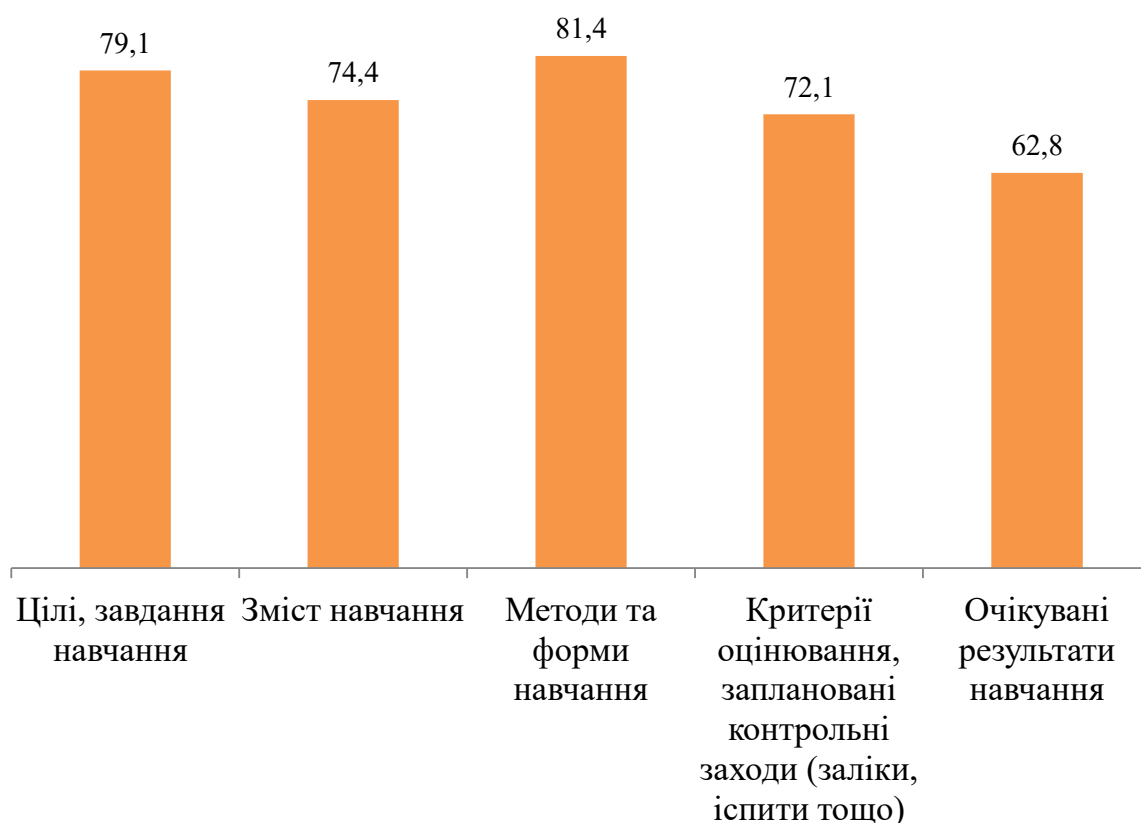

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Більшість опитаних (83,7 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; радше незадоволених виявилось 2,3 %, повністю незадоволених не було. Ще 14 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентації» (100 %), «розповідь, пояснення» (90,7 %), «тести» (88,4 %), «обговорення» (86 %), «усне опитування» (83,7 %), «реферати, доповіді, повідомлення» (65,1 %), «самостійна робота з навчальним матеріалом» (60,5 %) та «бесіда» (51,2 %).

Рідше, за оцінками здобувачів/-ок, використовуються «дискусії» (48,8 %), тобто цей метод застосовується менш ніж у половині випадків.

З великою вірогідністю можна припустити, що найменш уживаними є такі методи, як «письмові контрольні роботи» (23,3 %), «письмові творчі роботи» (18,6 %), «використання симуляційного обладнання» (7 %) та «рольові ділові ігри» (2,3 %).

Можливістю додати власний варіант скористалась одна людина:

«Повністю не проведення пари і оцінка в рандомному порядку, або тим хто на стипендії 5, а іншим 4».

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Більшість опитаних, 79,1 %, вважають застосовані методи і форми ефективними; 65,1 %, вважають їх сучасними та інноваційними, а також 86 %, вважають їх такими, що відповідають освітній програмі. Неефективними ці методи вважають 2,3 %, несучасними — 4,7 % респондентів/-ок, але ніхто не вважає їх невідповідними освітній програмі.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 62,8 % опитаних зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять суттєвий чи обмежений вплив; 25,6 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, а ще 9,3 % не змогли надати однозначну відповідь.

Майже кожен четвертий, 23,3 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Більше половини тих, хто висловлював пропозиції (60 %), вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). Більшість з них, а саме, 58,1 % опитаних, вважають, що таку можливість їм надає переважна більшість викладачів, ще 23,3 % вказують на те, що таку можливість надають лише окремі викладачі. Про відсутність такої можливості повідомили 11,6 %, ще 7 % респондентів/-ок утруднились із відповіддю.

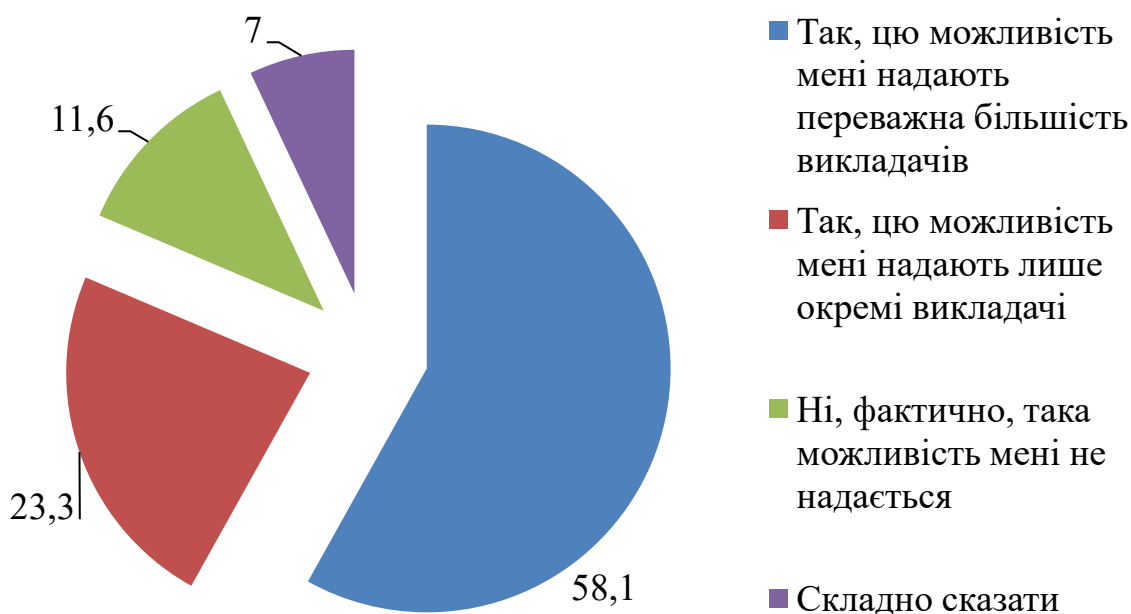

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (60,5 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів (протилежну думку підтримує 11,6 % опитаних, та 27,9 % респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки). Більшість здобувачів/-ок, 65,1 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють добрі оцінки (середній бал – 3,9 із 5) із коливанням у 0,7 балів – від 3,6 (так оцінили «розклад занять» та «навантаження (кількість дисциплін у семестрі,

кількість ауд. годин на тиждень)» до 4,3 (так оцінили «якість освітньої програми загалом»).

На середній бал, 3,9, оцінили такі аспекти, як «логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін» та «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії».

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали тільки 8 респондентів(-ок).

Частина відповідей не містили пропозицій, у 37,5 % від отриманих відповідей зазначалось, що все влаштовує.

Серед побажань 12,5 % стосувались розширення практичної складової курсів:

«Важливим питанням є розклад та практика. Хотілось би перегляд розкладу відповідно до навантаження студентів, адже є тижні, коли фізично не тільки вивчити, а й зрозуміти й вкласти в голову матеріал, важко. Деякі теми потребують більшої кількості відведених на них годин.

Практика в інших містах потребує чіткої схеми заповнення документів та передачі їх в університет заздалегідь, а не перед початком практики. Потрібен алгоритм дій та список необхідних документів, щоб ми могли надавати їх лікарням для підготовки, адже накази для проходження здобувачами деякі лікарні роблять тижнями(у моєму випадку). Також потрібні окремі(або стандартні) приклади щоденників від кафедр

І ще, хочеться мати якомога більше стажування чи відпрацювання практичних навичок в різних великих лікарнях України зі спеціалістами від університету. Це покращить рівень обізнаності студентів про медицину в певних галузях».

Також здобувачі (25 %) висловились щодо методів навчання:

«Більше пояснень, а не велика кількість тестів, бо тестів не достатньо для розуміння матеріалу, а не просто заучування».

Найбільше пропозицій стосувалось розкладу (50 %):

«Полегшити розклад, або перепланувати його. Більше пояснень тем викладачами»;

«Можливість студентів впливати на розклад занять».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності зі всіма запропонованими пунктами. Найбільша обізнаність зафіксована щодо порядку і умов вибору студентами вибіркових дисциплін (100 %), а також щодо Кодексу академічної доброчесності ХНМУ (95,3 %).

Досить високими є показники обізнаності із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів та сприяння їхньому здоров'ю (88,4 %), з порядком перескладання заліків, іспитів (83,7 %), із процедурою реагування на порушення академічної доброчесності (81,4 %) та заходами, які проводить психологічна служба університету (81,4 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Дещо нижчими, але також високими, є показники обізнаності із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (79,1 %), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (76,7 %) та інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (76,7 %).

Найменшою є обізнаність із інформацією про програми міжнародної академічної мобільності (67,4 %).

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респонденти/-ки задоволені порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (81,4 %). Також високими є показники

задоволеності рівнем консультативної підтримки з боку деканату (79,1 %), можливістю користуватися міжнародними інформаційними ресурсами (79,1 %) та платформами дистанційної освіти (79,1 %).

На достатньо високому рівні оцінено рівень освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (76,7 %), консультативної підтримки з боку кафедр (76,7 %), матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (76,7 %) та ресурси Наукової бібліотеки університету (76,7 %), а також процедуру врегулювання конфліктних ситуацій (74,4 %) і рівень безпеки перебування в університеті (72,1 %).

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (55,8 %), порядком оскарження результатів заліків та іспитів (65,1 %) та порядком перескладання заліків і іспитів (69,8 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 4,7 % здобувачів, з яких 100 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. 4,7 % опитаних під час навчання мали конфлікти з викладачами; ніхто не мав конфліктів з представниками адміністрації, а 7 % конфліктували з іншими здобувачами освіти.

Респондент(к)и мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, були отримані 3 відповіді. Більшість з цих відповідей, а саме, 66,7 %, стосувались конфліктів із викладачами:

«Дуже складно заробити оцінку більше 3. Навіть якщо добре знаєш тему»;

Поставлені оцінки навчання, організація практики в лікарні (це взагалі жах, оцінки теж навчання абсолютно, викладачі тягнуть до останнього з щоденниками практики, не пояснюють як їх заповнювати, а кажуть про це в останній день семестру, ігнорують десятки повідомлень від студентів)».

Ще 33,3 % розповіли про конфлікт із іншими здобувачами освіти:

«Він полягав у суперечках у групі з різних питань. Особливу увагу заслуговує «староста повинна....» Також перераховували мої обов'язки як старости та одногрупники вираховували мої бали. Тому дуже хочеться, щоб роль старости мала більше захищеності».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

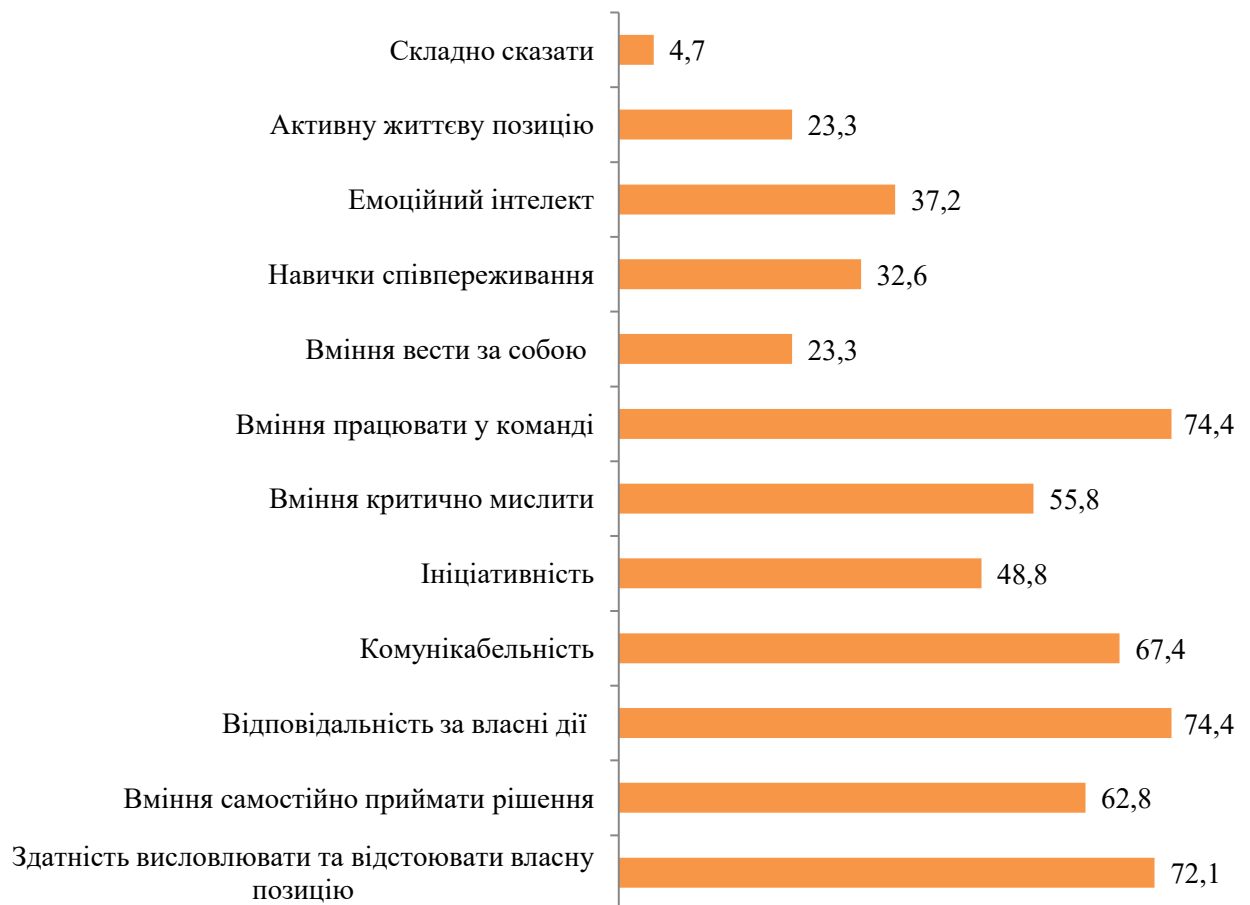

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно з розподілом відповідей, університет найкраще розвиває відповідальність за власні дії (74,4 %), вміння працювати у команді (74,4 %), здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (72,1 %) та комунікабельність (67,4 %), а також вміння самостійно приймати рішення (62,8 %).

На середньому рівні оцінено розвиток таких навичок, як вміння критично мислити (55,8 %) та ініціативність (48,8 %).

Водночас, на думку здобувачів/-ок, університету варто приділити більше уваги розвитку таких навичок, як вміння вести за собою (23,3 %), активна життєва позиція (23,3 %), навички співпереживання (32,6 %) та емоційний інтелект (37,2 %).

Більшість опитаних (81,4 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволених не виявилось, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 18,6 % здобувачів, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

Студентські «оцінки» є позитивними: 44,2 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив, а 48,8 % – що стане доволі впливовою. Загалом 93 % опитаних вважають, що освітня програма матиме значний вплив на їхню подальшу кар'єру.

Натомість тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на їхню подальшу кар'єру, виявлено не було.

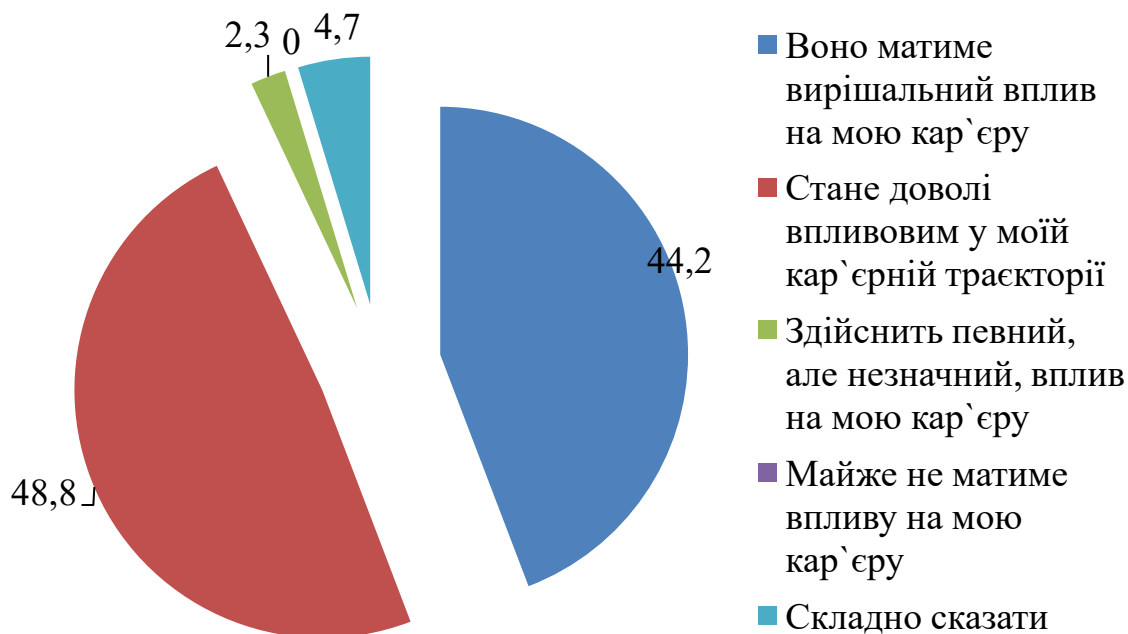

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Таких, хто вважають, що навчання здійснить певний, але незначний вплив на кар'єру, було 2,3 %. Утруднились з відповіддю 4,7 %.

Аналітичний звіт виконала 20.04.2026 р.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.